

Een stiltemoment

INLEIDING

De Connector vormt in Brussels Airport het verbindingsgebouw tussen de A-pier en de vertrek- en aankomsthallen. De Connector werd op 23 maart 2015 ingehuldigd en vervangt de vroegere tunnel onder het tarmac. Het gebouw bevat de veiligheidscontrole die met 25 controleposten het grootste screeningplatform in Europa is. Verder zijn er in de Connector taxfreewinkels te vinden. De bouw van de Connector kostte 72 miljoen euro.

U kunt met een gezelschap tot 600 personen terecht op Brussels Airport voor het houden van vergaderingen of evenementen. In het Regus Skyport Meeting Center zijn 10 vergaderzalen voor 2 tot 80 personen en ook het Sheraton Brussels Airport Hotel biedt mogelijkheden op dit punt. Iedere zaal is voorzien van moderne presentatietechnieken. De catering en faciliteiten kunnen volledig op u worden afgestemd.

Naast vergaderruimtes beschikt Brussels Airport ook over verschillende andere voorzieningen zoals een kapper, een apotheek, een postpunt, eigen gebeds- en meditatieruimtes voor verschillende religies, een mortuarium, een wisselkantoor en verschillende bagagekluisen en geldautomaten. En onthaalfaciliteiten. Roken is slechts mogelijk in twee speciale zones die aan het einde van pier A liggen bij de Afrikavluchten en in de buurt van gate 30 in pier B.

De vestigingen van Starbucks op Brussels Airport waren de eerste in België: eerst het filiaal in de vertrekhal, daarna het filiaal op pier A en als laatste dat op pier B.

In het gehele luchthavengebouw is er volledig gratis draadloze internettoegang.

DAG 1

07.58

De ene denkt duidelijk al dieper na over zijn *famous last words* dan de andere, maar het hoeft zeker niet altijd 'Allahoe akbar' te zijn. Terwijl zowat alle moslims hun gebed starten met die woorden, de takbir, om aan te geven dat God de grootste is, is het voor leken tot een synoniem voor terrorisme geworden.

Een ontploffing veroorzaakt een drukgolf van duizenden bar die in korte tijd vrijkomt. Mensen die dichtbij staan, krijgen die druk volop op zich, en dat veroorzaakt inwendige letsels. Longen en hersenen worden gekneusd. Daarnaast heb je de letsels die worden veroorzaakt door onderdelen van de bom die uiteenspat.

UPDATE 07.59

Een jongeman raakt door rondvliegend metaal gewond aan een achillespees.

De geur is er ook snel: verbrand metaal, olie. De inkomhal ruikt een beetje naar een garage, gemengd met stof.

UPDATE 09.34

'mijn gebeden en gedachten zijn met de slachtoffers en nabestaanden in België.'

UPDATE 13.58

Sommige slachtoffers hebben spijkers in hun lichaam, wat erop lijkt te wijzen dat daders extra metaal aan de bom hadden bevestigd, zo wordt vernomen bij een ziekenhuis.

UPDATE 15.15

De Amerikaanse president Barack Obama geeft een speech in Havana, de hoofdstad van Cuba. Hij begint de toespraak met een steunbetuiging aan België: 'De gebeden en de gedachten van het Amerikaanse volk gaan uit naar het Belgische volk. We zijn solidair met hen en veroordelen deze afschuwelijke aanslagen tegen onschuldige mensen. We doen alles wat noodzakelijk is om onze vriend en bondgenoot België te steunen en de verantwoordelijken op te sporen.'

UPDATE 15.30

De Amerikaanse president Barack Obama tweet: 'Onze gedachten en gebeden zijn bij België. We zijn solidair en veroordelen deze aanslagen. We doen alles om onze vriend en bondgenoot te helpen.'

UPDATE 17.45

Volgens een arts in het militaire hospitaal ging het om een spijkerbom vol bouten en metalen plaatjes. Vergelijk het met kogels die wegvliegen. Stukjes metaal perforeren met hoge snelheid de schedel. In de meeste gevallen troffen ze slachtoffers op vitale plaatsen in het hoofd. Die mensen zijn op slag overleden. Veel slachtoffers, ook degenen die de aanslag wél overleefden, hadden zware letsels aan de onderste ledematen.

UPDATE 17.51

'U bent in onze gebeden en gedachten.'

U bent niet alleen, wij staan naast u.

Het zal lang en kostbaar zijn, maar wij wijken niet voor terreur.

Ons land en mijn regering Koninklijke familie staat met u.

Wat er ook gebeurt we zullen ze opjagen, aanhouden, en als het moet plat bombarderen.

Dit doe je hier niet klaar.

We hebben sterke stormen doorstaan, deze varen we door.

Met veel liefs Danny.

Hier heb ik alleen maar tranen voor, wat een verdriet voor alle Belgen.

Sterkte.

Heel veel sterkte! Woorden schieten tekort voor deze gekte.'

WEEK 1

23 maart 2016, 13.41

In Amsterdam hebben gisteravond een aantal kerken de deuren geopend voor mensen die op zoek zijn naar overdenking en zingeving na de aanslagen in Brussel. Dominee Paul Visser van de Noorderkerk vertelt dat mensen in de omgeving blij zijn dat kerk open is. 'Sommige mensen hebben behoefte aan een moment van stilte en gebed, of om een kaars aan te steken.' De predikant weet dat er ook veel mensen zijn die momenteel even helemaal niks met religie te maken willen hebben, maar hij pleit ervoor juist het positieve ervan aan te wenden. In de vesper die gehouden werd in de kerk vertelde Visser onder meer dat 'de Levende God niets te maken heeft met dit soort geweld en terreur.' Het 'afschaffen van God' heeft volgens hem niet tot een betere wereld geleid. Er zijn in de Noorderkerk zo'n 40 tot 45 mensen geweest, zowel uit de kerk als uit de buurt en bijvoorbeeld uit de Jordaan.

UPDATE

Er zijn nu nog 121 gewonden in het ziekenhuis; 63 van hen verblijven op de intensive care. Ze hebben vaak zware brandwonden en zijn geraakt door spijkers en ander penetrerend metaal.

UPDATE

'Ik voel me nooit zo islamitisch als vlak na een aanslag. Na een schietgebedje komt de realiteit en daarin heeft de islam de schuld – of ik dat nou rechtvaardig vind of niet.'

UPDATE

'Samen met vele anderen geschokt en verdrietig door deze laffe aanslag. Mijn gebeden voor alle slachtoffers en hun naasten. Aan alle hulpverlenende instanties heel veel sterkte en dank voor uw inzet.'

UPDATE 24 maart 2016

#PrayforBelgium maakt internationaal opgang via Twitter na de vreselijke aanslagen in Brussel. Het is een schietgebed, een noodkreet geboren uit wanhoop. Een samenleving die decennialang vrede en welvaart kende, wordt stilaan wakker uit een mooie droom. Zo mooi was die droom lang niet altijd – niet iedereen in deze samenleving van melk en honing had het even goed – maar we hadden onze ogen toe en droomden voort. Bidden was niet nodig, waarvoor zou je? Voor je geluk zorgde je zelf. In tijden van nood ontdekken mensen opnieuw het gebed. Het vertrekt van het besef dat je de situatie niet meester bent, dat er grotere krachten aan het werk zijn, zowel ten goede als ten kwade. Je geeft je geluk uit handen, omdat je erop vertrouwt dat het daar veiliger is.

Ons netwerk Pray4belgium bestaat al sinds 2003, en inderdaad willen we ook bij deze oproepen om mee in gebed op de bres te staan voor dit land. België wordt in zijn fundamenten geschud, en hoe sterk zijn die fundamenten? Waarop (of: op wie) zijn ze gebouwd? We kunnen veel klagen, analyseren waar het fout gegaan is, met de vinger wijzen, zelfs zeggen 'We hadden het voorspeld', maar God vraagt van ons éérst dat we bidden voor ons land en volk. Bid a.u.b. voor alle getroffen en hun families, dat ze troost en sterkte mogen vinden bij God en vrienden. Bid

mee voor de overheid: om wijsheid, om niet vanuit paniek en angst te reageren, om geen buitenproportionele maatregelen te nemen. Bid voor alle hulpdiensten en veiligheidsdiensten, voor politie en speurders, dat ze nog meer wortels van terreurnetwerken mogen ontmaskeren. Bid voor Gods vrede en bescherming over dit land. Dat de mentaliteit zal omkeren: dat mensen zullen inzien dat een maatschappij zonder een God-van-liefde ontspoord en geen verdediging heeft tegen een aanval van zulke duistere haat. Dat God dit kwaad zal doen meewerken ten goede, en het verschil tussen licht en duisternis duidelijker zal worden. Dat de kerken en christenen open deuren zullen vinden bij mensen om te getuigen van een goede en reddende God, dat ze daden van vrede en liefde zullen kunnen tonen.

UPDATE

'We zien hier niet echt een spijker, maar wel een stukje metaal dat uit het lichaam van een patiënt werd gehaald', zegt een spoedarts voor de camera's van de VRT. Onder meer deze stukken metaal komen uit het lichaam van slachtoffers.

UPDATE

'Een stuk metaal heeft hem in het hoofd geraakt. Ondertussen kan hij wel de rechter- maar niet de linkerkant van zijn lichaam bewegen. Ik ben optimistisch, maar de dokters zeggen me dat ik heel, heel veel geduld moet hebben. Ik voél wel dat mijn man opnieuw de ogen wil openen en met me wil praten. Maar het blijft afwachten. Ik ben hoopvol. Hoopvol én bang.'

UPDATE

De Raad van Marokkaanse Moskeeën vraagt aan alle gebedshuizen om komende vrijdag tijdens het gebed aandacht te schenken aan de vele terreuraanslagen in de wereld die de wereldvrede op deze manier ernstig kunnen verstoren. De Kortrijkse moslimgemeenschap wil bovendien na het vrijdaggebed mogelijk nog een moment van solidariteit inlassen en duidelijk haar afkeuring laten blijken. Daarover wordt vanavond nog overleg gepleegd.

UPDATE

Spendeer je een volledige les aan het onderwerp, tracht dan een creatief moment in te lassen. Laat de leerlingen zelf iets doen. Vaak willen ze hun gevoelens en emoties op een of andere manier uiten. Laat ze zelf beslissen wat. Concrete voorbeelden zijn: onderzoek, een activiteit in de gemeenschap of buurt, een brief schrijven, geld inzamelen, meedoen aan een demonstratie, een schoolkrant of postercampagne maken. Sta je bij jongere kinderen voor de klas? Vergeet niet om met hen iets leuks of creatiefs te doen. Ze zullen de afwisseling goed kunnen gebruiken om hun gedachten te verzetten.

Spendeer je maar een deel van je les aan het onderwerp? Maak dan duidelijk dat je overgaat naar een ander soort gesprek. Recapituleer nog even de tendensen die naar boven kwamen in de klas. Blaas daarna de kaars uit, sluit af met een gebed, hou een minuut stilte... Het kan handig zijn hen nu te vragen om de agenda in te vullen. Dat maakt meteen duidelijk dat de les een andere richting inslaat. Doe dat wel enkel wanneer je zeker bent dat de groep er klaar voor is.

UPDATE

Vanochtend was dochtertje Vriddhi iets te laat op school. Toen ze binnenkwam, stonden alle klasgenootjes recht en waren ze aan het bidden. Vriddhi excuseerde zich omdat ze te laat was voor het gebed, maar de leraar suste haar: 'Het is voor je mama en voor jou dat we bidden', zei hij. 'Maar het komt vast goed.'

UPDATE

'We veroordelen de aanslagen van 22 maart. Radicalisering en extremisme zijn de antipoden van ons geloof. Al onze gebeden gaan dan ook uit naar alle slachtoffers, ongeacht hun afkomst en religie', vertelt de woordvoerder van de moslimexecutieve. 'Deze afschuwelijke daad heeft het leven gekost van tientallen onschuldigen en heeft een grote wonde toegebracht aan onze maatschappij. Het medeleven van de Raad der Theologen gaat naar de slachtoffers en hun dierbaren aan wie we onze deelneming betuigen. We zijn bereid om samen te werken met de politie en de overheid en hopen dat er maatregelen komen, zodat we snel kunnen terugkeren naar sociale vrede.'

UPDATE

Een explosievenhond speurt het terrein af en politie en leger kammen met metaaldetectoren elke vierkante meter af op zoek naar sporen van springstoffen, explosieven of wapens.

De lokale politie joeg ook de 1.571 vzw's in Molenbeek, waarvan er dertig een gebedshuis beheren, door de referentiedatabank rechtspersonen.

UPDATE

In een achterkamer van de benedenverdieping, ontdekt Martijn een verdachte gebedsplaats. 'Het is in zulke gebedsplaatsen dat jongeren overtuigd worden om naar Syrië te trekken', aldus Martijn. 'We zijn blij dat we deze plek ontdekt hebben, maar voor hetzelfde geld worden hier al een jaar jongeren geronseld.'

UPDATE

De best presterende aandelen waren die van Umicore (metaal, +40,31 procent) en Bekaert (staaldraad, +35,39 procent), niet toevallig bedrijven die met grondstoffen werken.

UPDATE 25 maart 2016, 14.59

Mariah Carey tweet: 'Ik hou van mijn fans in Brussel maar ik kreeg het advies mijn optreden te annuleren omwille van de veiligheid voor mijn fans, mijn band ... [1 of 2] de crew en iedereen die betrokken is bij de tour. Ik hoop jullie snel te zien en stuur mijn gebeden en eeuwige liefde, lach en licht, mijn Lambs.' [2 of 2] Lambs is het koosnaampje dat Carey geeft aan haar fans.

UPDATE

Het is vrijdagmiddag, de gelovige moslims keren terug van het gebed, de joden maken zich klaar voor de sabbat.

UPDATE

'In elk land waar een terreurdreiging leeft, moet je tegenwoordig door een metaaldetector om de luchthaven binnen te gaan. Je zou je kunnen afvragen

waarom dat in Brussel nog niet zo was.'

UPDATE Paasmaandag 28 maart, 18.00 uur

In de Brusselse Sint-Michiels- en Sint-Goedelekathedraal vindt een oecumenische gebedswake plaats voor de slachtoffers van de aanslagen van 22 maart, met als thema 'Maak van ons een instrument van uw vrede', een zin uit een gebed dat toegeschreven wordt aan Sint-Franciscus van Assisi. De erkende christelijke kerkgemeenschappen nodigen hun gelovigen en alle mensen van goede wil uit om samen te bidden in verbondenheid met de slachtoffers, familieleden en dierbaren van de aanslagen in Zaventem en Brussel op dinsdag 22 maart. De uitnodiging voor de gebedsviering is ondertekend door mgr. Jozef De Kesel, aartsbisschop van Mechelen-Brussel en voorzitter van de Bisschoppenconferentie van België, namens de rooms-katholieke Kerk, mgr. Athenagoras, metropoliet van België, namens de orthodoxe Kerk, ds. Steven H. Fuite, de voorzitter van de Synodale Raad van de Verenigde Protestantse Kerk in België, Geert W. Lorein, de voorzitter van de Federale Synode van Protestantse en Evangelische Kerken in België, en rev. dr. Jack Macdonald, de voorzitter van het Centraal Comité van de Anglicaanse Eredienst in België. De gebedswake wordt bijgewoond door een delegatie van de aan de nationale luchthaven verbonden burgerlijke en militaire hulp-, brandweer- en veiligheidsdiensten. Ook verantwoordelijken van Brussels Airlines en andere luchtvaartmaatschappijen en -diensten die aan de nationale luchthaven verbonden zijn, en van de MIVB, zijn aanwezig. Hebben hun aanwezigheid op de gebedswake bevestigd: Mgr. Alain Lebeaupin, apostolische nuntius bij de Europese Instellingen in Brussel, Mgr. Giacinto Berloco, apostolische nuntius voor België en Luxemburg, Mgr. Jozef De Kesel, aartsbisschop van Mechelen-Brussel, Mgr. Johan Bonny, bisschop van Antwerpen, Mgr. Guy Harpigny, bisschop van Doornik, Mgr. Rémy Vancottem, bisschop van Namen, Mgr. Patrick Hoogmartens, bisschop van Hasselt, Mgr. Jean Kockerols, hulpbisschop voor Brussel, Mgr. Jean-Luc Hudsyn, hulpbisschop voor Waals-Brabant, Mgr. Herman Cosijns, secretaris-generaal van de Bisschoppenconferentie van België, Philippe Markiewicz, voorzitter van het Centraal-Israëlitisch Consistorie van België, Salah Echallaoui, voorzitter van het Executief van de Moslims in België, Koen Geens, minister van Justitie, Kris Peeters, federaal vice-premier. De dienst wordt rechtstreeks uitgezonden door KTO (TV) en RCF (radio).

MAAND 1

UPDATE

Volgens de in de Verenigde Arabische Emiraten gevestigde tv-zender Al-Ghad Al-Arabi verwerpt de Raad voor Belgische imams een initiatief om voor de niet-islamitische slachtoffers te bidden die in Brussel stierven. Dit zou in strijd zijn met de islamitische shariawetgeving. In hun televisiejournaal zegt de hoogste imam van de grote moskee in Brussel, Sheikh Abdul Hadi Seif, Chief, dat men deze kwestie kan oplossen door het woord 'bidden' te vermijden en het een 'optreden van solidariteit met de families' te noemen. Met andere woorden, er werd geen islamitisch gebed gehoord voor de niet-moslimslachtoffers van de islamitische terroristische aanslag in Brussel, maar dagelijks horen en lezen we gebeden in christelijke kerken in Europa voor moslims die zowel sterven als asiel zoeken. Sprakeloos!

UPDATE 31 maart 2016, 19.00

Tijdens de terroristische acties in Zaventem van afgelopen dinsdag 22 maart zijn vier Mormoonse zendelingen ernstig gewond geraakt. De ouderlingen Empey, Mason en Norby brachten zuster Fanny Rachel Clain (19, Frankrijk) naar de luchthaven in Zaventem voor haar vlucht naar haar zendingsgebied in Cleveland, Ohio, in de Verenigde Staten.

Na de aanslag zijn ze alle vier opgenomen in de ziekenhuizen in Brussel en Antwerpen. Inmiddels zijn de ouderlingen Mason en Empey, uit Santa Clara, Utah, voldoende stabiel om overgebracht te worden naar het University Hospital in Salt Lake City in Utah. Mason Wells is daar opgenomen in het brandwondencentrum en krijgt huidtransplantaties voor zijn linkerenkel en -hand en voor zijn hoofd en gezicht. In de toekomst zal hij nog meerdere operaties moeten ondergaan.

Ouderling Empey die minder ernstig gewond was dan ouderling Mason, vond hem terug net na de ontploffingen, en gaf hem in een plas van bloed en omringd door chaos een priesterschapszegen. De andere twee zendelingen, ouderling Richard Norby, (66, Lehi, Utah), en zuster Fanny Clain, 20, uit Frankrijk, blijven gehospitaliseerd in België. Ouderling Norby is direct na de aanslag in medisch coma gebracht en geopereerd. Afgelopen zaterdag, net voor Pasen, is hij ontwaakt, omringd door zijn familie. Hij krijgt nu nog intensieve zorg tot hij voldoende is hersteld om ook naar huis te gaan. Zijn echtgenote die niet in Zaventem was en dus ongedeerd is, blijft bij hem.

Vanuit de hele Mormoonse wereld komen reacties via de sociale media en andere communicatiekanalen. Ook de Belgische leden geven hun steun in woord en daad. Recent heeft de presidente van de Zusterhulpvereniging in Antwerpen, Dalva Taselaer, zuster Clain een bezoekje gebracht. Zuster Taselaer kon ons melden dat alhoewel de patiënte tamelijk ernstige brandwonden heeft opgelopen en nog zeer snel vermoeid is, ze heel dapper is en aan de beterende hand. Waarschijnlijk zal zij wel nog 10 dagen in het ziekenhuis moeten blijven. Haar ouders uit Frankrijk zijn voortdurend bij haar.

Kardinaal Timothy Dolan, de aartsbisschop van New York, verwees in een preek vooral naar ouderling Mason die de gruwel van terroristische aanslagen al meerdere keren overleefd heeft. Cardinal Dolan zei over dit ongelofelijk verhaal:

‘Het zijn verschrikkelijke dingen die hem overkomen zijn, maar hoewel hij het kwaad in de ogen heeft gekeken, kan hij zijn geloof nog belijden. Dat is een groot voorbeeld voor ons allen. In de wereld zien we dezer dagen zoveel duisternis en zijn er zoveel redenen om te twijfelen en om cynisch te worden. Maar dan hoor je een man zoals Mason die blijft getuigen van de voorzienigheid van de Heer.’

De vier zendelingen die de verschrikking hebben beleefd en overleefd, blijven sterk in het geloof ondanks hun verwondingen en blijven hopen om de mensen met hun boodschap van Christus te kunnen bereiken. Terecht sprak kardinaal Dolan over de behoefte aan zulke boodschappen in de wereld van vandaag. Ook zei ouderling Brent H. Nielson, de directeur van het LDS Church's Missionary Department: ‘Deze zendelingen en hun families zijn allemaal door een diepe traumatische ervaring gegaan. Ze dragen het allemaal met geloof en kracht. We zijn heel trots op hen.’

De zendelingen en de families zijn heel dankbaar voor alle steunbetuigingen, maar vragen wel voldoende privacy.

UPDATE

De politie controleert op dit ogenblik alle op de plaats van delict achtergelaten voorwerpen met een metaaldetector om eventuele stukken van de ontplofte bom te verwijderen. De politiemensen brengen de spullen persoonlijk thuis bij aanwezigen van de aanslag en nabestaanden. Er werken zo'n tien mensen aan de afwikkeling van de terreurdaad.

UPDATE 1 april, 11.30

2.500 mensen brengen hulde aan Loubna tijdens het vrijdaggebed in het Jubelpark. De imam wijst op woorden van Allah: ‘Het doden van een onschuldige is volgens de Koran hetzelfde als het doden van de hele mensheid.’

UPDATE

VTM Nieuws meldt dat de politie kort voor de aanslagen een clandestiene verborgen gebedsruimte heeft ontdekt. Die bevond zich in een lokaal in de bagageafhandelingsruimte op de benedenverdieping van het luchthavengebouw. Geradicaliseerde personeelsleden kwamen hier samen om in het geheim te vergaderen en te bidden, zo stelt de Belgische zender. Op vraag van de politie is die ruimte leeggemaakt en opgedoekt. Dat was nog kort voor de aanslagen op de luchthaven op 22 maart. Een onderzoek na de aanslagen stelde vervolgens een lijst op met namen van minstens vijftig geradicaliseerde personeelsleden op de luchthaven.

UPDATE

Molenbeek bevindt zich dicht bij het centrum van Brussel. Ze telt bijzonder veel migranten uit Noord-Afrika en andere Arabische landen en heeft 22 moskeeën. Een van de schepenen, Ahmed El Khannouss (CDH), verklaarde aan *The Guardian* dat de jihadi's niet in de officiële maar in de clandestiene gebedshuizen gerekruteerd worden. Toch heeft de wijk geprikkeld gereageerd op de arrestatie van Salah Abdeslam, onder meer door tomatensaus te gooien naar de militairen. Dat gegeven is niet oninteressant: in een wijk waar drugsdealers en helers actief zijn en waar asielzoekers verblijven, wordt een gezochte crimineel een probleem

omdat hij politierazzia's uitlokt. Het is niet toevallig dat de leden van de Rode Brigades, net zoals de militanten van Action Directe of van de Rote Armee Fraktion, zich vaak schuilhielden in burgerlijke wijken, niet alleen omdat ze daarvandaan kwamen, maar ook omdat ze in volkswijken die van criminaliteit leefden, onmiddellijk zouden zijn weggestuurd. Als ze aanvaard werden, gebeurde dat op gezag van de heersende criminele organisatie. Hier gebeurde iets anders: een wijk (of een deel ervan) bood bescherming omdat ze de gezochte wel als een gevaar maar niet als een vreemd lichaam beschouwde.

UPDATE

De stukjes metaal die door de splinterbom doorheen de vrouw werden gejaagd, worden vandaag nog steeds een per een afgestoten door haar lichaam. 'De grootste stukken hebben dokters eruit gehaald. Maar de kleine stukjes zitten er vandaag nog stééds in. En die komen vanzelf naar buiten, omdat mijn lichaam ze afstoot. Wat u hier voelt, is zo'n stukje. Morgen of overmorgen zal het wel tevoorschijn komen. Ik voel er zés zitten op dit moment. Hoeveel het er nog zijn, weten dokters ook niet ... Eén stukje metaal zit achter mijn oog. Het kan niet verwijderd worden. Maar het mag ook niet te veel meer bewegen, anders zouden de gevolgen ernstig kunnen worden ... Ik bewaar alle afgestoten stukjes metaal, net als het horloge dat ik toen droeg en waarvan de wijzers bleven stilstaan op 8u08.'

UPDATE 8 april 2016, 10.00

Ouderling Norby blijft nog op de intensive care van een Belgisch hospitaal. Hij lijdt onder de ernstige gevolgen van infectie en schrapnelwondingen. Het herstel verloopt langzamer dan zijn familie had verwacht. de familie is erg dankbaar voor het getoonde medeleven en de gebeden die voor hem worden opgezonden. Ze kijkt ernaar uit om hem zo snel mogelijk in de Verenigde Staten te verwelkomen voor voortgezette zorg en herstel.

UPDATE

BUYST: In de jaren zestig is de economie veel ingrijpender veranderd. Het verschil met toen is dat groepen die door nieuwe evoluties geraakt worden, zoals de taxichauffeurs door Uber of de horecasector door Airbnb, daar nu meteen lawaai over maken en veel aandacht krijgen – soms terecht. De voorbije vijftien jaar heeft maar één ding me echt verrast: de snelheid waarmee industriële bedrijven als Caterpillar zijn verdwenen. Dat lijkt op de ondergang van de steenkoolmijnen, met dat verschil dat de overheid toen tussenbeide is gekomen met subsidies.

SMEYERS: Die evolutie is al lang aan de gang. In de jaren zeventig sloten de metaalbedrijven al in de Maasvallei. Tegen 1980 bleef van Cockerill alleen de Luikse fabriek nog over. Renault Vilvoorde ging in 1997 dicht, Opel en Ford zouden nog volgen, en in 2003 vertrok Philips uit Hasselt. Sinds de oliecrisis van 1973 is de industriële activiteit in België met bijna 20 procent afgenomen. Alleen Groot-Brittannië, die andere koploper van de eerste industriële revolutie, deed het slechter. De gevolgen daarvan zijn ook zichtbaar op onze arbeidsmarkt: de werkloosheidscijfers zijn min of meer stabiel, maar wel op een relatief hoog peil. Vooral in de voormalige industriële kernen.

UPDATE zondag 10 april, 10.00

Op Paaszondag, nauwelijks een halve week nadat ons land door aanslagen op de luchthaven van Zaventem en in het metrostation Maalbeek in Brussel werd opgeschrikt, werd ook Pakistan weer getroffen door moordende terreur. In het stedelijke Gulshan Iqbal-park van de miljoenenstad Lahore blies een zelfmoordenaar zich op. Het dodental is intussen opgelopen tot boven de zeventig. De slachtoffers in Lahore waren vooral – maar niet uitsluitend – christenen: grotendeels vrouwen en kinderen, want talloze gezinnen waren na de paasviering naar het park getrokken.

Daarom organiseert de Pakistaanse Urdu Church in Antwerpen van pastor Camran Thomas en de vzw Pakistan Minority Aid van Latif Bhatti een gebedswake voor de slachtoffers van Brussel-Zaventem en van Lahore in de Antwerpse protestantse kerk. Een vijftigtal gelovigen, vooral Pakistani, zijn naar de Langewinkelstraat afgezakt om samen bij enkele Bijbelteksten te mediteren, enkele psalmen te bidden en te luisteren naar solidariteitsbetuigingen vanuit onder meer de Pakistaanse ambassade en het bisdom Antwerpen. Op het einde van de gebedswake steken alle aanwezigen een kaarsje aan.

UPDATE

PVV-Tweede Kamerlid Dion Graus verwijst naar waarschuwingen van Belgische veiligheidsdiensten. Daaruit zou blijken dat meerdere (oud-)werknemers van Brussel Airport jihadstrijders of -voorstanders blijken te zijn. Graus wijst er ook op dat zich op Schiphol een islamitische gebedsruimte bevindt in het hart van de luchthaven, vanwaar koffers naar de vliegtuigen worden getransporteerd. Hij vindt 'dat dit soort onveilige situaties op Nederlandse vliegvelden waar mogelijk voorkomen dient te worden.'

UPDATE 16 april 2016, 19.50

Ouderling Richard Norby is in de tijd die achter ons ligt met sprongen vooruit gegaan in zijn herstel. De voedingssonde werd eerder op de week verwijderd en hij geniet opnieuw van vast voedsel. Hij is helder van geest en heeft het Belgische, medische personeel van het A.Z. Jan Portaels en het Militair Hospitaal Koningin Astrid meermaals bedankt voor hun zorg en aandacht. Vandaag keert ouderling Norby, vergezeld door zijn vrouw, met een hospitaalvliegtuig naar de Verenigde Staten terug. Hij zal in het University of Utah Medical Center in Salt Lake City (Utah) opgenomen worden. Hij wordt daar verder behandeld voor zijn brandwonden en schrapnelwonden.

De vrouw van ouderling Norby zei bij vertrek aan de verpleegkundigen en artsen: 'U bent onze vrienden en het antwoord op onze gebeden geworden. Nu hij de volgende fase van zijn behandeling ingaat, gaan onze gedachten nog altijd uit naar de vele andere slachtoffers en hun families die lijden en in rouw zijn. Wij blijven u in onze gebeden gedenken.'

UPDATE

Nick bijvoorbeeld, een Brit die op Zaventem zwaargewond raakte aan zijn benen en zijn lijf helemaal doorkliefd zag met kleine stukjes metaal. Naast hem lag een man wiens voeten nog slechts aan zijn benen vastzaten met zijn sokken.

UPDATE

'Ik herinner mij de verhalen nog. Hoe grootvader werd opgevangen door nonnetjes, en jarenlang in het klooster ondergedoken zat. Hij kende tot op het einde van zijn leven de katholieke gebeden nog van buiten. Vandaag kom ik nog altijd regelmatig in contact met overlevende. In de synagoge, op straat, bij vrienden.'

UPDATE 17 april 2016, 14.30

De vertegenwoordigers van de erkende levensbeschouwingen in ons land stappen samen mee op in de mars in Brussel 'Samen Eén – Tous Ensemble', om zo een signaal te geven van solidariteit met de slachtoffers en eenheid op een moeilijk moment in de geschiedenis van ons land. Onder hen alvast: Jozef De Kesel, de aartsbisschop van Mechelen-Brussel, Athenagoras Peckstadt, metropoliet van de orthodoxe Kerk, Albert Guigui, grootrabbijn van Brussel, Salah Echallaoui, voorzitter van het Executief van Moslims van België, Geert W. Lorein van de protestantse en evangelische gemeenschappen en Sylvain Peeters van DeMens.nu. Ook komt er een voetbaltornooi voor jongeren in Molenbeek.

UPDATE

Solère ziet dat Abdeslam zich tot Allah richt. 'Hij parfumeert zich en rolt zijn rode tapijt uit. Hij is sober gekleed, hij draagt al een week geen djellaba meer (een traditioneel lang gewaad met capuchon, red.). Na het gebed gaat hij op zijn bed zitten en begint de Koran te lezen. Er ligt ook nog een hele stapel boeken in zijn cel, meegebracht door familieleden.'

UPDATE

Binnen het gezin wordt bewust niet meer over 22 maart gepraat. 'Het heeft weinig zin alles steeds weer op te rakelen. Al zullen we er wel altijd zijn en luisteren als een van onze kinderen de nood voelt om erover te praten', verzekeren Joost en Carmen.

UPDATE 20 april 2016

Football for Peace vindt plaats, een straatvoetbaltornooi voor ploegen van jongeren die uit meerdere religies of overtuigingen bestaan. Het tornooi vindt plaats van 14 tot 18 uur op het Gemeenteplein van Sint-Jans-Molenbeek. De Gemeenschap van Sant'Egidio, samen met een aantal partners, staat in voor de praktische organisatie van het evenement.

De gemeenschap hoopt dat er in pers, radio, televisie en sociale media ook ruimte komt voor diepgaandere debatten over waar het met onze samenleving naar toe moet en wat er precies misloopt, zegt Jan De Volder. De leden van het comité houden zich aanbevolen om aan deze debatten deel te nemen. Zij gaan ervan uit dat religies en levensbeschouwingen in dat debat een bijzondere inbreng hebben.

UPDATE

Jezus was een politieke activist die een nieuwe samenleving wilde vestigen, een proletariër bovendien, een vluchteling, geboren in een krot. We doen hem onrecht aan door dat krot af te beelden als een lieflijk kerststalletje waar engelen zingen. Zijn Onzevader is een gebed van de armen. 'Geef ons heden ons dagelijks brood', dat is letterlijk: help ons, zodat we vandaag te eten hebben.

JAAR 1

UPDATE 1 mei

Nog voor het betreden van de luchthaven is er systematische controle van alle identiteits- en reisdocumenten, moet iedereen door een metaaldetector, eerst en vier, daarna in acht rijen, en wordt de bagage door een röntgenscanner gehaald. Dat gebeurt in twee tenten buiten het luchthavengebouw, ter hoogte van het busstation op niveau 0, en dat kan heel makkelijk.

De auto's die het terrein van de luchthaven oprijden, worden gefilmd door camera's. Agenten pikken verdachte passagiers eruit voor extra controles. De federale politie kan maximaal achthonderd passagiers per uur controleren. Dat is een vijfde van de normale capaciteit. Pas als de vertrekhal over enkele maanden – hopelijk tegen de zomer – klaar is, zal de capaciteit worden verhoogd.

UPDATE

Eén blikken doos. Laurens kreeg de doos van zijn klasgenoten terwijl hij in het ziekenhuis lag. Er steken kaartjes in. En foto's. Ook de plastic potjes met stukjes metaal die ze uit zijn lichaam haalden, zijn er in beland. 'Die doos is perfect', zegt Laurens. 'Alles kan erin en da's meer dan voldoende.'

Laurens is door de hitte zwaar verbrand aan zijn hoofd en handen. Rondvliegende scherven en metaal uit de spijkerbom hebben hem over heel zijn lichaam geraakt. Vooral zijn benen zijn er erg aan toe en zijn linkervoet is gebroken. 'Ik heb nog nooit zoveel pijn gevoeld. Ik kon amper mijn benen bewegen. Als ik maar niet in een rolstoel moet, dacht ik. Of een amputatie, zulke dingen spookten door mijn hoofd.'

UPDATE

Wie het hoofdgebouw van de politie van Charleroi wil betreden, moet wachten tot zwaarbewapende agenten meters verderop een teken geven en zich vervolgens doorheen een gangpad van dranghekken en betonblokken naar metaaldetectoren begeven.

UPDATE

Bij de grenscontrole moest ik niet uit mijn rolstoel, die nochtans niet door het poortje met metaaldetectie kon.

UPDATE

Vroeger zat hier de nationale drukkerij voor boetezegels, nu doet de plaats vooral denken aan Sjakie en de chocoladefabriek: grote werkhallen waar metaalbewerkers aan fietsen sleutelen die zeepbellen kunnen blazen; kamers vol kostuums; een lange gang met verzamelbakken voor feestneuzen, maskers en hoeden.

UPDATE

Twee dagen na de aanslag werden in de schouder van Jakob twee stukjes metaal gevonden die afkomstig waren van de explosieven. Tijdens een operatie werden de pezen in de schouder van Jakob doorgesneden, maar de revalidatie verliep vlot. 'Bij een spreekbeurt op school nam hij het potje met de metaalstukjes mee om erover te praten. Dan praat hij over die bewuste dag. Dat is zijn verhaal', gaat

Carmen verder.

UPDATE

In de internationale stations Antwerpen-Centraal, Brussel-Zuid en Luik-Guillemins komen veiligheidspoorten met x-rays en metaaldetectoren. Het gaat om mobiele poorten die makkelijk kunnen worden verplaatst. 'Ze zullen dus niet altijd op de perrons staan', zegt Bart Crols, woordvoerder van de NMBS. 'We kiezen voor steekproeven in plaats van systematische controles. Anders hinderen we de reizigersstroom en dreigt het probleem zich te verplaatsen.'

UPDATE

Sébastien kreeg een hoop metaal in zijn lijf. In zijn kuit werd een groot gat geslagen, zijn been brak op verscheidene plekken. 'Daar lag ik dan met mijn meer dan twee meter. Bloedend op de grond. Mijn lengte heeft me toen gered. Als ik kleiner was geweest, was dat metaal door mijn borst gevlogen en kon ik het niet navertellen.' De chaos in de luchthaven na de twee ontploffingen was onbeschrijfelijk. Overlevenden probeerden andere slachtoffers te redden van de dood. 'Een militair bond mijn been af, een Gentse arts greep een reistas en legde die eronder opdat het bloed niet uit mijn lichaam zou lopen.' Al die tijd bleef Sébastien bij bewustzijn. 'Dat is mijn redding geweest. Achteraf heb ik vernomen dat hulpverleners bij een medische triage de slachtoffers een bepaalde kleur geven. Groen voor de lichtgewonden die zélf nog kunnen stappen naar een hulppost. Geel voor de iets ernstigere gewonden. Rood is zwaargewond, kritiek en prioritair te evacueren. Zwart betekent wat de kleur doet vermoeden: dat je overleden bent of niet meer gered kan worden. Ik ben er mij van bewust dat ik mijn rode kleur dank aan het feit dat ik bij bewustzijn was. Het had zo anders kunnen aflopen... Maar ik wilde léven. Ik voelde dat elke vezel van mijn lijf vocht tegen de dood. Pijn voelde ik niet. Alsof ik niet met pijn bezig was. Al mijn energie ging naar het overleven. Pas in de ziekenwagen, toen ik besepte dat ik het zou halen, overviel een ondraaglijke pijn me. Maar ik leefde!'

UPDATE 22 mei 11.15

Noessair Lassoued, een vijftientigjarige jongeman, werkte als bewakingsagent voor G4S op de luchthaven van Zaventem. Hij overleefde op 22 maart de aanslagen in Zaventem. 'Noessair was een groot mens', zegt zijn Bilzense collega David Knaepen, die gewond raakte door de tweede bom die op Brussels Airport ontplofte. 'Toen ik zelf in de hulppost zat om verzorgd te worden, heb ik gezien hoe hij slachtoffers aan het helpen was. Hij heeft mensen naar daar gedragen, de eerste hulp toegepast. Hij was een van de helden van 22 maart. Zo noemden wij hem als collega's, maar dat hoorde hij zelf niet graag. Noessair stond altijd voor iedereen klaar. Hij is meteen na de aanslagen weer aan de slag gegaan, maar hij was al twee maanden aan het afzien. Hij was nog heel onrustig, sliep slecht. Donderdag heeft hij me nog gestuurd om te vragen hoe het ging. Hij zat altijd met iedereen in.'

Vanochtend omstreeks 3.35 uur was Noessair vanuit zijn woonplaats Landen op weg naar zijn werk, toen hij op de E40 ter hoogte van de afrit Boutersem moest uitwijken voor een ree. Het is niet meteen duidelijk of het dier al dood op de weg lag dan wel vóór de auto van de twintiger is gesprongen.

Vanavond is er in de moskee een gebed voor de betreurde Noessair.

UPDATE 24 mei 2016, 16.30

Negen weken na de bomaanslag op de luchthaven van Zaventem op 22 maart 2016 is ouderling Richard Norby uit het University of Utah Medical Center ontslagen. Voor de familie was deze dag een volstrekt wonder. Zij begint nu aan een nieuwe vorm van een normaal leven, met inbegrip van de dagelijkse behandeling van zijn beenwonden en bewegingstherapie. Hij heeft nog altijd ernstige schrapnelwonden aan zijn benen die extra aandacht vragen. Zijn brandwonden en gebroken linkerbeen genezen voorspoedig. Ze stelt de emotionele en lichamelijke genezing tot prioriteit en is benieuwd naar wat ze daarvan zal leren. Aan het begin van dit nieuwe hoofdstuk staat de familie stil om zijn dankbaarheid te uiten jegens al het medisch personeel in Utah en in Brussel dat deze dag mogelijk heeft gemaakt. En ze uit haar dankbaarheid jegens allen die voor wonderen hebben gebeden voor hem en de familie.

UPDATE

‘Intelligente camera’s, metaaldetectors en telefoontaps zullen ons doen en laten, en dus onze persoonlijke bewegingsvrijheid, beïnvloeden. Zolang we maar niet wennen aan de situatie. Het probleem aanpakken wil niet zeggen dat we het probleem aanvaarden. We mogen onze zintuigen nooit laten wennen aan de brutaliteit van terroristische aanslagen. Ook dat is een vorm van stedelijke weerbaarheid ... Nochtans, dat je alleen binnen mag via één ingang is intussen al vertrouwd. Net als zoveel sinds 22 maart: de legertank, het groen op straat, de blijvende stroom terreurberichten.’

UPDATE 12 juni 2016

Had die gek, die dader in Orlando, bij zijn bezoek aan de moskee gehoord dat homohaar fout is, en dat homoseksuele relaties gelijkwaardig zijn... dan had hij die aanslag misschien óók nog gepleegd, maar dan had hij zich niet op zijn geloof kunnen beroepen voor een legitimatie. De geloofsgemeenschappen blijven die argumenten géven, en dat stoort mij. We hoorden in ‘De Afspraak’ de rabbijn en de imam zeggen: ‘Wij spreken daarover in onze lessen’. Maar op welke manier? Dat je ‘het’ opdoet in een discotheek en dat je ‘het’ nog niet weet op jonge leeftijd, dat zijn al twee flagrante fouten die ik die avond heb gehoord. (*fijntjes*) Ik zou daar heel graag eens te gast zijn, in die lessen, of in die gebedsdiensten.

UPDATE

‘De foto die toen viraal van mij ging, was niet mijn mooiste, maar heeft wel mijn leven gered’, zei Nidhi in een exclusief gesprek met onze krant. ‘Want over de hele wereld hebben mensen mij gezien en voor mij gebeden.’

UPDATE

Nochtans kreeg de fotografe de halve wereld over haar heen omwille van die foto’s. ‘Sommige mensen vonden het vreselijk wat ik gedaan had’, zegt Ketevan. ‘Ze stelden zich op publieke fora de vraag of ik niet beter had geholpen. Of erger: er waren er zelfs bij die insinueerden dat ik als journaliste misschien wel wist dat er aanslagen op til waren.’

‘Het is een moedige jongedame. De kritiek die ze kreeg, verdient ze niet’, vindt Sébastien. ‘Dát is wat er scheelt met de maatschappij: altijd dat oordelen en veroordelen van op afstand. Al die mensen die er níét bij waren die ochtend hebben echt geen recht van spreken. Ik ben haar net dankbaar voor de foto die zij van me maakte. Want toen de stukken metaal door mijn lichaam vlogen, sliepen mijn vrouw en kinderen door het tijdsverschil met de Verenigde Staten. Ze zouden ‘s ochtends wakker geworden zijn en gehoord hebben van een aanslag. Ze zouden in paniek geweest zijn. Nu zagen ze me. Gewond. Maar wel in leven. Het heeft heel wat ongerustheid in de kiem gesmoord. Ook dát is een taak van een journalist.’

UPDATE

De eerste supporters druppelen binnen. Een voor een moeten ze langs de metaaldetector. Rugzakken zijn niet toegelaten.

1,3 miljoen feestvierders overspoelen tien dagen lang de stad. Zonder iets te betalen. En dus zijn er geen toegangscontroles, waar metaaldetectoren kunnen staan, of waar mensen gefouilleerd kunnen worden.

Ook op het festival is de politie extra waakzaam. Volgens de waarnemend burgemeester zijn de veiligheidsmaatregelen eerder al verscherpt. Er zijn ruim twintig metaaldetectoren geplaatst aan de ingang. Naar wat ik verneem, zal niemand zonder geregistreerd pasje op het terrein worden toegelaten en moet iedereen door een metaaldetector.

UPDATE

Ik wil iedereen een vraag stellen: zijn wij menselijke wezens? Je kan ver van mij wonen, andere kleding dragen of van andere origine zijn, maar de gebeden blijven dezelfde. De goden kunnen verschillen, maar de gebeden blijven dezelfde’, benadrukt Nidhi.

UPDATE 26 juli 2016

Imam Mohamed Karabila, voorzitter van de moslimraad in Haute-Normandie, betreurde het verlies van zijn goede vriend. Uitgerekend deze parochie had destijds een terrein geschonken om een moskee te bouwen. Hamel had in zijn zomerboodschap nog gebeden ‘voor vrede’ en ‘voor een beter samenleven’.

UPDATE 22 augustus 2016

De beste imagocampagne was niet gepland en is volkomen gebaseerd op soft power: de goede Belgische sport- resultaten deze zomer. Van de (tijdelijke) gele trui en (eeuwige) olympische medaille voor Greg Van Avermaet tot het eremetaal van de hockeyers of het zilver van Pieter Timmers.

UPDATE

Een gebeurtenis enkele weken geleden deed Carmen wel beseffen dat 22 maart nog altijd in haar hoofd blijft nazinderen. Ze stond samen met haar jongste zoon op de roltrap in de Colruyt toen ze plots een paniekaanval kreeg en begon te hyperventileren. Net achter haar stond een donkerkleurige man met een rugzak en één handschoen aan. ‘Net hetzelfde beeld als de terroristen. Onbewust dacht ik meteen het ergste. Ik ben samen met mijn zoon in paniek weggelopen. Het toont

aan hoe je toch nog bezig bent met de taferelen die je zag en hoe zoiets je blijft achtervolgen', besluit Carmen. 'Het zal van ieder van ons een inspanning vragen om de toekomst niet angstig of wantrouwig, maar hoopvol tegemoet te zien.'

UPDATE

Metaaldetectoren aan Amerikaanse scholen creëren lange en vervelende files en ze normaliseren een sfeer van wantrouwen en surveillance. Maar deze maatregel stelt de leerlingen ook bloot aan nieuwe risico's, omdat ze plots lange tijd buiten de schoolmuren moeten wachten.

Waar zal dit eindigen? Met betonblokken en para's voor bibliotheken? Het is een illusie te denken dat onze rechtsstaat een veiligheidsstaat kan worden, waarin de regering elk risico op terreur uitbant. In musea, parlementen, stations en andere openbare plaatsen beschouwen we metaaldetectoren als de uitzondering, niet de regel. Voor hoe lang nog, lijkt nu de vraag. In de VS en Israël staan al langer metaaldetectoren in bijna elk museum of pretpark. Metaaldetectoren in een dierentuin? Aan de ingang van de ommuurde tuin eerst door een metaaldetector moeten, de tassen door een scanner. Dan verliest het ontspanningspark voorgoed zijn onschuld.

UPDATE

Sommige hotels hebben ook metaaldetectoren aan de ingang. Begrijpelijk, maar de sfeer verandert er wel door.

UPDATE 22 september 2016

In naam van dezelfde God aan wie Mohamed El Bachiri (36) zijn dagelijkse gebeden richt, blies een zelfmoordterrorist zich op 22 maart 2016 op in metrostation Maalbeek. El Bachiri was op slag een alleenstaande vader van drie jongetjes. Zes maanden na die gitzwarte dinsdag predikt Mohamed uit Molenbeek de jihad; die van de liefde, welteverstaan.

UPDATE

Ben jij bang in België?, vroeg een Indiase vrouw mij enkele maanden geleden. Nee hoor, antwoordde ik toen onmiddellijk. Een tikkeltje verbaasd over haar vraag. Nu ben ik daar niet meer zo zeker van. Maar toch zijn er net in deze tijden van haat en geweld ook zoveel hoopgevende berichten. Pray for Belgium. Pray for Brussels. Heel de wereld probeert onze tranen te drogen. Mensen nemen hun toevlucht tot de warmte en het licht van kaarsjes, tot de troost van het gebed.

Als 1 man zoveel haat kan koesteren, stel je dan eens voor hoeveel liefde wij allemaal samen kunnen voortbrengen, verklaarde een meisje na de schietpartij op Utøya in 2011. Met de dood voor ogen, weten we waar het echt om draait in deze wereld. Geef jullie man en vrouw, jullie ouders en vrienden een dikke knuffel. Zeg hen dat je van hen houdt, zegt Michaël nog. Een oproep die hij tot elk van ons richt. Want zonder liefde kan de hemel niet bestaan.

UPDATE

Stel je voor dat je de stemmen van de monniken en priesters en hun gebeden door megafonen hoort schallen in de Arabische straten, verwensingen schreeuwend tegen moslims, ze ongelovigen noemend en zaken als: 'God, versla en elimineer

alle moslims.'

UPDATE

Het verband is weg. De littekens niet. Vooral zijn handen tonen nog de sporen van de zware brandwonden. Op beide benen overal kleine en grote plekjes. Dáár drong het metaal van de splinterbom binnen. 'Fysiek zijn mijn littekens inderdaad niet weg. Mentaal heb ik de klik gemaakt.'

Joseph haalt, net als andere slachtoffers die we de voorbije weken terugzagen, een plastic potje uit de kast. Vol met stukjes metaal van de splinterbom. 'Die zijn allemaal uit mijn lichaam gekomen, maar er zitten er nog tientallen onderhuids.'

Joseph diept foto's op die door dokters genomen werden toen hij op de operatietafel lag. Tegelijk neemt hij een stukje verwrongen metaal uit het potje. Het is wel 1,5 cm lang. Op een van de beelden steekt een dokter met chirurgische handschoenen een wijsvinger halverwege in zo'n wonde in Josephs been. 'Dit stuk metaal zat een halve vinger diep in mijn been! Ik heb zo veel geluk gehad dat er geen vitale organen geraakt werden.'

UPDATE 20 december 2016 om 22:33

Volgens Tofik Dibi hebben veel politiek incorrecten het afgelopen etmaal gebeden dat de aanslagpleger een moslim is. Maar je hoeft er niet voor te bidden. De moslimterreur is een loterij met altijd prijs. Je hebt een onafgebroken winkans van 99,99% dat de dader van moslimterreur een moslim is. Voor de elite zijn het verwarde mannen. Voor de millitante islam (lees: de strijdbare tak van de islam) gaat het om de speldenprikken: straatterror, autobranden, aanrandingen en diefstal/roof. Dan ineens een ferme zoals op maandagavond. Die incidenten staan niet los, er is een patroon. De koran zegt letterlijk: 'zaai angst en terreur in de harten van de ongelovigen.' Het is nog geen nieuwjaar, ik verwacht nog een aantal aanslagen. Dibi, wat denk je, hoeveel moslims zullen bidden dat de dader van Berlijn nooit gepakt zal worden? Dibi, vertel eens, in hoeveel moslim huiskamers, denk je, was er op maandagavond jolijt en een extra koekje bij de thee toe het journaal kond deed over de terreurdaad in Berlijn?

SLOT

Ik neem aan dat ieder van u dit stiltemoment op zijn eigen persoonlijke manier heeft ingevuld. De een door reflectie, de ander door gebed, nog een ander door aan zijn geliefden te denken. Ik dank u in naam van Brussels Airlines en Lufthansa voor uw vredevolle aanwezigheid in een van onze meditatieruimtes en ik hoop u snel opnieuw te mogen verwelkomen.